

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3224/2026, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 bis din 24 februarie 2026 (Anexa nr. 2)

Manual: Limba și literatura română. Clasa a IX-a (trunchi comun), Editura Corint

Timp: 3 ore/săptămână (trunchi comun)

Total: 100 de ore, în 36 de săptămâni de cursuri

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
Evaluare inițială. Recapitulare		Recapitulare – Prezentarea programei școlare, a manualului și a formelor de evaluare – Recapitularea noțiunilor din gimnaziu: textul epic, textul liric, textul dramatic; norme de ortografie și de punctuație Evaluare inițială	3	S1	Modulul 1 7 septembrie – 23 octombrie 2026
Unitatea 1 Reflecții despre literatură	1.1 1.2 2.1 3.1 3.3	LITERATURĂ – Literatura ca reprezentare a realității: teme, motive, valori, viziune despre lume: ✓ I.L. Caragiale, <i>Triumful talentului</i> – Literatura ca instituție: aspecte de viață literară. Literatura ca parcurs istoric: diversificare și metamorfoze. Literatura ca spațiu de creație: biografii ale scriitorilor – Literatura ca tablou al genurilor: genuri și specii literare ce alcătuiesc un sistem variabil în timp: ✓ Grigore Alexandrescu, <i>Căinele și câțelul</i> ; ✓ Vasile Alecsandri, <i>Sania</i> ; ✓ Mihail Sebastian, <i>Jocul de-a vacanța</i> – Cultură orală și cultură scrisă: literatură populară și literatură cultă: ✓ <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> (basmul popular); ✓ Ion Creangă, <i>Fata babei și fata moșneagului</i> (basmul cult) – Strategii de comprehensiune și de interpretare: răspunsul personal, critic și creativ; lectura „printre rânduri”; lectura contrastivă	18	S2 – S7	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		<i>Concepte: epocă, perioadă, școală literară/culturală, gen literar, specie literară, cultură orală, cultură scrisă, fabulos</i> LIMBA ROMÂNĂ – Limbă standard: normă și abateri (greșeli fonetice, lexico-semantică și gramaticale) – Instrumente normative: normele ortografice și de punctuație (<i>DOOM 3; Îndreptarul ortografic, ortoepic, morfologic și de punctuație</i>) – Dicționare explicative – Variație regională: dialecte și graiuri; regionalisme <i>Concepte: abatere, instrument normativ, limbă standard, normă, regionalism</i>			
VACANȚA DE TOAMNĂ: 24 octombrie – 1 noiembrie 2026					
Unitatea 2 Începuturile scrisului în limba română (secolele XVI-XVII)	1.1 1.3 2.1 2.2 3.1 3.4	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în secolele XVI-XVII – Primele instituții ale scrisului, circulația manuscriselor, a tipăriturilor și a traducerilor (prezentare sintetică): ✓ <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung;</i> ✓ <i>Cartea Ecclesiastului (din Biblia de la București)</i> – Imaginar medieval și ecouri ale Renașterii și ale umanismului în cultura română (prezentare sintetică): ✓ <i>François Rabelais, Gargantua și Pantagruel;</i> ✓ <i>William Shakespeare, Hamlet, prinț al Danemarcei</i> – Reprezentări ale lumii și ale omului în texte diverse ale perioadei: Miron Costin, <i>Viața lumii</i> – Forma: cronică (fragment): Grigore Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> <i>Concepte: discurs istoric, Umanism, arta portretului</i> LIMBA ROMÂNĂ – Originea latină a limbii române (limba română – limbă romanică); etape ale evoluției limbii române; straturile lexicale: influențele unor limbi de contact și de cultură (prezentare sintetică) – Arhaisme, neologisme – Trecerea de la alfabetul chirilic la alfabetul latin (prezentare sintetică) – Etimologia unui cuvânt <i>Concepte: arhaism, împrumut, neologism</i>	18	S8 – S13	Modulul 2 2 noiembrie – 22 decembrie 2026
Recapitulare și evaluare (unitățile 1-2)	1.1 1.3 2.1	– Recapitulare: literatura ca sistem pluristratificat; începuturile scrisului în limba română; norma și variația limbii – Evaluare sumativă	5	S14 – S15	Săptămâna 15 cuprinde două zile

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
	2.2 3.1 3.3	– Analiza rezultatelor. Activități de remediere și de dezvoltare – Lansarea proiectului „Oameni ai timpului lor”			de cursuri (21-22 decembrie 2026).
VACANȚA DE IARNĂ: 23 decembrie 2026 – 10 ianuarie 2027					
Unitatea 3 Afirmarea conștiinței culturale (secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)	1.2 1.3 2.1 3.2 3.3	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în secolul al XVIII-lea – Iluminismul și Școala Ardeleană: ✓ Gheorghe Șincai, <i>Învățătură firească spre surparea superstiției norodului</i> ; ✓ Petru Maior, <i>Dialog pentru începutul limbei română</i> – Reprezentări ale lumii și ale omului în texte diverse ale perioadei: ✓ Jonathan Swift, <i>Călătoriile lui Gulliver</i> ; ✓ Voltaire, <i>Candid sau Optimismul</i> – Forme: memorialul de călătorie/poemul epic (fragmente): Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> <i>Concepte: Iluminism, latinitate</i> LIMBA ROMÂNĂ – Coeziune: coordonarea și subordonarea ca mijloace de conectare sintactică în propoziție și în frază; raportul propoziție/frază – text; relații și conectori transfrastici; topica enunțului ca procedeu de coeziune; referința textuală: mărci anaforice și cataforice, mărci deictice; elipsa – Coerență: unitatea semantică globală a textului; progresia tematică; structura informațională a enunțului; relațiile dintre informațiile explicite și cele implicite <i>Concepte: coerență, coeziune, pragmatică, semantică</i>	15	S16 – S20	Modulul 3 11 ianuarie – 19 februarie 2027
Programul „Săptămâna verde”				S21	15-19 februarie 2027
VACANȚA MOBILĂ (stabilită de Inspectoratul Școlar al Municipiului București): 22-27 februarie 2027					
Unitatea 4 Modernizarea formelor literare în prima parte a secolului al XIX-lea	1.1 1.3 2.1 2.2 3.2 3.4	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în prima parte a secolului al XIX-lea. Întemeierea instituțiilor culturale (presă, teatru) – Revista <i>Dacia literară</i> . Articolul programatic „Introducere la <i>Dacia literară</i> ” (text integral) – Romanticismul european. Romanticismul pașoptist: ✓ Alphonse de Lamartine, <i>Lacul</i> ; ✓ Mary Shelley, <i>Frankenstein</i>	18	S22 – S27	Modulul 4 1 martie – 23 aprilie 2027

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		– Reprezentări ale lumii și ale omului în texte diverse ale perioadei: Vasile Alecsandri, <i>Chirița în provincie</i> – Forme: nuvela romantică (text integral): ✓ Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i>; ✓ balada (text integral): <i>Miorița</i> <i>Concepte: romantism, pașoptism, mitologie națională și folclorică</i> LIMBA ROMÂNĂ – Criterii de monitorizare a redactării diverselor tipuri de texte, inclusiv a textelor multimodale (claritate, coeziune, coerență, respectarea proprietății termenilor; autocorectare gramaticală; respectarea normelor de ortografie și de punctuație) – Texte propuse spre redactare: conspectul, eseu, jurnalul clasic/digital			
Programul național „Școala altfel”				S28	19-23 aprilie 2027
VACANȚA DE PRIMĂVARĂ: 24 aprilie – 4 mai 2027					
Unitatea 5 Maturizarea formelor culturale și literare în a doua parte a secolului al XIX-lea	1.2 1.3 2.1 2.2 3.1 3.3	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în a doua parte a secolului al XIX-lea – Grupări culturale și reviste (Junimea și <i>Convorbiri literare</i> – prezentare sintetică): Titu Maiorescu, <i>În contra direcției de astăzi în cultura română</i> – Apariția instituției criticii literare; critica de direcție: Titu Maiorescu, <i>Direcția nouă în poezia și proza română</i>; <i>Comediile dlui Caragiale</i>; <i>Eminescu și poeziile lui</i> – Realismul. Ecouri ale clasicismului: Jean de La Fontaine, <i>Corbul și vulpea</i> – Reprezentări ale societății și tipologii umane în texte diverse ale perioadei: Anton Pavlovici Cehov, <i>Stepa</i> – Forme: memorialistica (text integral): ✓ Ion Ghica, <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i>; ✓ nuvela realistă (text integral): Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i>; ✓ comedia (text integral): I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> <i>Concepte: societate literară, realism, sistem literar, comic, ficțiune</i> LIMBA ROMÂNĂ – Planificarea și organizarea discursului oral – Strategii de negociere și de cooperare – Criterii de monitorizare a comunicării orale eficiente (dicția și intonația; coerența și coeziunea; adecvarea la contextul comunicativ) – Forme de comunicare orală propuse spre elaborare: dialogul formal și dialogul informal; monologul: prezentarea pe o temă dată	20	S29 – S35	Modulul 5 5 mai – 18 iunie 2027 Săptămâna 30 cuprinde trei zile de cursuri (5-7 mai 2027).

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		<i>Concepte: cooperare, formal, informal, negociere</i>			
Recapitulare finală. Proiectul „Oameni ai timpului lor”	1.1 1.3 2.1 2.2 3.3 3.4	– Recapitulare: dinamica formelor literare de la începuturile scrisului până la sfârșitul secolului al XIX-lea; dinamica limbii române – Prezentarea și evaluarea proiectelor „Oameni ai timpului lor” – Autoevaluare și interevaluare. Bilanțul lecturilor anului școlar	3	S36	

* Nota din programa școlară privind conținuturile: pentru a ilustra reprezentări ale lumii și ale omului se valorifică un grupaj de texte sau de fragmente de text care explicitează formele aferente perioadei; se recomandă folosirea a minimum două fragmente de text sau texte integrale diverse (literare, nonliterare) și realizarea unor corelații cu cel puțin un text dintr-o altă cultură/literatură. Titlurile notate în tabel sunt cele din manualul Corint și pot fi înlocuite, la decizia profesorului, cu texte din lista de recomandări de autoare și autori din programă.

** Săptămânile sunt numerotate conform structurii anului școlar 2026-2027, cu 36 de săptămâni de cursuri organizate în cinci module. Pentru municipiul București, vacanța mobilă a fost stabilită de Inspectoratul Școlar al Municipiului București în perioada 22-27 februarie 2027.

*** Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în module diferite, pe parcursul a câte 5 zile consecutive. În prezenta planificare, Programul „Săptămâna verde” este prevăzut, orientativ, în săptămâna 21, iar Programul național „Școala altfel”, în săptămâna 29.

**** Cele 25% din bugetul total de ore aflate la dispoziția profesorului sunt distribuite în interiorul unităților de învățare, în orele de recapitulare, de evaluare, de analiză a rezultatelor și în atelierele de lectură și de redactare.

Competențe generale și competențe specifice – clasa a IX-a (trunchi comun)

Prezentăm, mai jos, sistemul de competențe cu care se operează în planificarea calendaristică și în proiectarea unităților de învățare, în acord cu programa școlară.

1. Interpretarea formelor literare în dinamica lor pentru dezvoltarea sensibilității și a exprimării culturale

- 1.1. Identificarea constantelor tematice și a dominantelor expresive în reprezentările unei perioade istorice pentru a evidenția diversitatea și evoluția formelor literare
- 1.2. Utilizarea unor modalități variate de înțelegere și de analiză a textelor pentru susținerea opiniilor critice
- 1.3. Valorificarea unor modalități diverse de interpretare (contextuală, tematică, stilistică etc.) a unui text pentru evidențierea sensurilor plurale

2. Integrarea fenomenelor literare românești în contexte socioculturale transnaționale pentru dezvoltarea reflexivității și a gândirii critice

- 2.1. Identificarea unor particularități ale epocilor culturale românești prin raportare la contexte socioculturale transnaționale
- 2.2. Compararea formelor de reprezentare literară și artistică din epoci culturale diferite pentru a le evidenția dinamica

3. Valorificarea resurselor limbii și a variației formelor ei pentru receptarea, evaluarea și producerea mesajelor orale și scrise, prin raportare la intenția comunicativă, la contextul comunicării și la normă

- 3.1. Identificarea formelor de variație lingvistică istorică și regională pentru înțelegerea contextului
- 3.2. Utilizarea elementelor de coeziune și coerență textuală pentru receptarea, evaluarea și producerea de mesaje scrise și orale
- 3.3. Elaborarea mesajelor orale și scrise respectând normele limbii române standard, prin controlul conștient al formelor de exprimare
- 3.4. Utilizarea responsabilă și reflexivă a mediilor digitale și a inteligenței artificiale ca instrumente de producere și receptare a mesajelor orale și scrise